

Príloha č.1

Analýza využitia super odpočtu na vedu a výskum v Slovenskej republike

Nezisková organizácia inomat spracovala údaje výdavkov (nákladov) slovenských firiem spojené s výskumom a vývojom vynaložené v roku 2016. Organizácia inomat ako zdroj údajov použila zverejnený zoznam slovenských firiem, ktoré si uplatnili nárok na odpočet výdavkov (nákladov) vynaložených na výskum a vývoj (VaV), o ktoré si v roku 2016 znížili základ dane z príjmu podľa zákona č. 30c zákona č.595/2003 Z. z. o dani z príjmov. Tento zoznam je zverejnený na web stránke Finančnej správy SR. (<https://www.financnasprava.sk/sk/elektronicke-sluzby/verejne-sluzby/zoznamy/zoznam-danovych-subjektov-kto>).

V roku 2016 si uplatnilo náklady na VaV 110 slovenských firiem v hodnote 13,8 mil Eur, pozri **tabuľku 1**. Tieto náklady boli použité na riešenie 355 projektov z čoho najvyšší 57% podiel tvorili vývojové projekty. Na plnenie vývojových projektov bolo minútých viac než 55% všetkých nákladov. Štvrtina projektov bola zameraná na výskum a vývoj a zvyšné dve kategórie s 20% podielom boli zamerané na výskum a inovácie. Priemerné VaV náklady na jednu firmu boli 126tis. Eur, pričom na jeden VaV projekt bolo minútých v priemere 39 tis. Eur.

Tabuľka 1 Rozdelenie nákladov podľa kategórie VaV projektov v roku 2016

Kategória projektu	Počet firiem	Počet projektov	Náklady na VaV	Priemerné náklady na firmu	Priemerné náklady na projekt
Vývoj	63 (57%)	267 (75%)	7 630 108€ (55,2%)	121 113€	28 577€
Výskum	22 (20%)	51 (14%)	1 680 391€ (12,2%)	76 381€	32 949€
Výskum a vývoj	18 (16%)	24 (7%)	3 406 217€ (24,6%)	189 234€	141 926€
Inovácia	7 (6%)	13 (4%)	1 108 529€ (8%)	158 361€	85 271€
Suma (100%)	110	355	13 825 245€	125 684€	38 944€

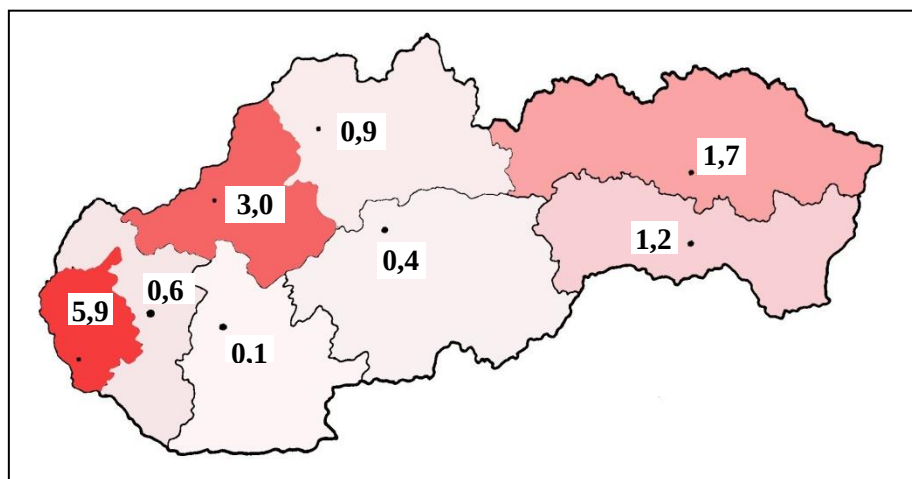
Prehľad vynaložených nákladov na VaV podľa vyšších územných celkov a formy podnikania ponúka **tabuľka 2**. Až 65% všetkých nákladov takmer 50% firiem bolo vynaložených v Bratislavskom a Trenčianskom vyššom územnom celku, pozri graf na **obrázku 1**. **Obrázok 2 a tabuľka 3** ponúkajú detailnejšie rozdelenie výdavkov VaV podľa sídla firmy v okrese. Celkovo bolo v štyroch VÚC (BA, TT, KE a PO) vynaložených až 83% zo všetkých nákladov na VaV. Štyri spomínané VÚC patria k priemyselne najrozvinutejším regiónom SR so zameraním na IT, automobilový, strojársky a elektrotechnický priemysel. V týchto štyroch odvetviach bolo v štyroch VÚC vynaložených až 76% všetkých nákladov na VaV, pozri **tabuľku 4** a graf na **obrázku 3**. Detailný prehľad vynaložených nákladov podľa odvetvia a kraja ponúka **tabuľka 5**.

Z výsledkov tejto analýzy jednoznačne vyplýva, že firmy v priemyselne silných VÚC majú vybudované funkčné kapacity na vedenie výskumno-vývojových projektov. Zároveň sú tieto firmy naviazané na lokálnych slovenských zákazníkov v rámci okresov a VÚC, ktoré produkujú výrobky s vysokou pridanou hodnotou pre automobilový priemysel. Paradoxne najvyššie náklady na firmu boli vynaložené v popradskom a michalovskom okrese, v ktorých sídlia firmy vyrábajúce produkty pre európske a svetové trhy mimo automobilového priemyslu. Manažment týchto dvoch spoločností s významným medzinárodným pôsobením si zrejme uvedomujú dôležitosť a nevyhnutnosť investícií do VaV, vďaka ktorým si udržiujú konkurencieschopnosť na kvalitatívne náročných zahraničných trhoch.

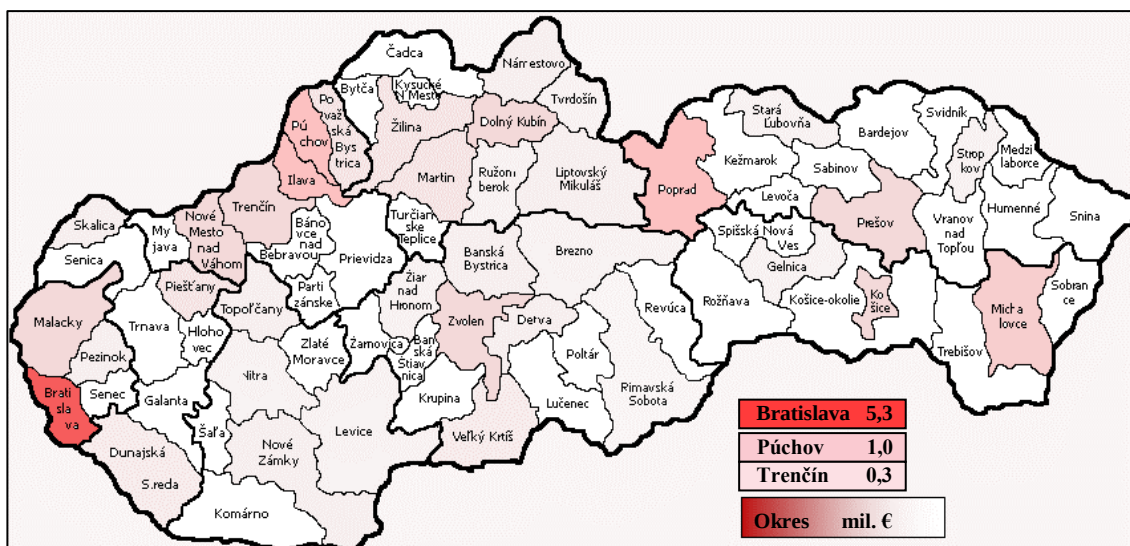
Tabuľka 2 Vynaložené náklady podľa formy podnikania a sídla firmy vo VÚC

Kraj	Akciová spoločnosť	Družstvo	s.r.o.	Všeobecná nemocnica	Celkový súčet	Počet firiem
Bratislavský	1 541 506€	4 245€	4 361 309€	-	5 907 059€ (43%)	132 (37%)
Trenčiansky	905 807€	89 248€	2 017 997€	-	3 013 053€ (22%)	44 (12%)
Prešovský	1 243 527€	-	472 277€	-	1 715 804€ (12%)	49 (14%)
Košický	308 610€	-	851 037€	-	1 159 646€ (8%)	38 (11%)
Žilinský	30 328€	-	826 887€	24 652€	881 867€ (6%)	30 (8%)
Trnavský	104 307€	-	502 410€	-	606 717€ (4%)	29 (8%)
Banskobystrický	66 040€	-	373 727€	-	439 767€ (3%)	22 (6%)
Nitriansky	-	-	101 332€	-	101 332€ (1%)	11 (3%)
Suma	4 200 125€	93 493€	9 506 976€	24 652€	13 825 245€	355

Zdá sa, že najvýznamnejším faktorom vplyvujúcim na výšku samotných nákladov na VaV je ekonomická sila a kvalita vrcholového manažmentu slovenských firiem. Prvotné najvyššie výdavky sú spojené najmä s vybudovaním špecializovaných výskumných pracovísk s odbornými a skúsenými pracovníkmi a špičkovým laboratórnym vybavením.

Obrázok 1 Rozdelenie nákladov v mil. Eur podľa sídla firiem vo VÚC

Obrázok 2 Rozdelenie nákladov v mil. Eur podľa sídla firiem v okresoch SR

Tabuľka 3 Vynaložené náklady podľa sídla firmy v okresoch SR

Okres	Náklady na VaV	Počet firiem	Priemerné náklady na firmu
Bratislava	5 274 372	30	175 812
Poprad	1 236 413	2	618 207
Ilava	1 210 865	7	172 981
Púchov	1 083 651	2	541 826
Michalovce	702 405	1	702 405
Malacky	542 370	2	271 185
Dolný Kubín	458 928	1	458 928
Prešov	452 272	4	113 068
Košice	436 663	7	62 380
Trenčín	270 909	4	67 727
Nové Mesto nad Váhom	253 433	4	63 358
Trnava	245 275	3	81 758
Zvolen	191 423	1	191 423
Piešťany	181 860	3	60 620
Martin	166 829	2	83 414
Považská Bystrica	159 977	1	159 977
Žilina	149 922	4	37 480
Dunajská Streda	113 609	3	37 870
Veľký Krtíš	104 676	2	52 338
Zvyšok	589 392	27	21 829

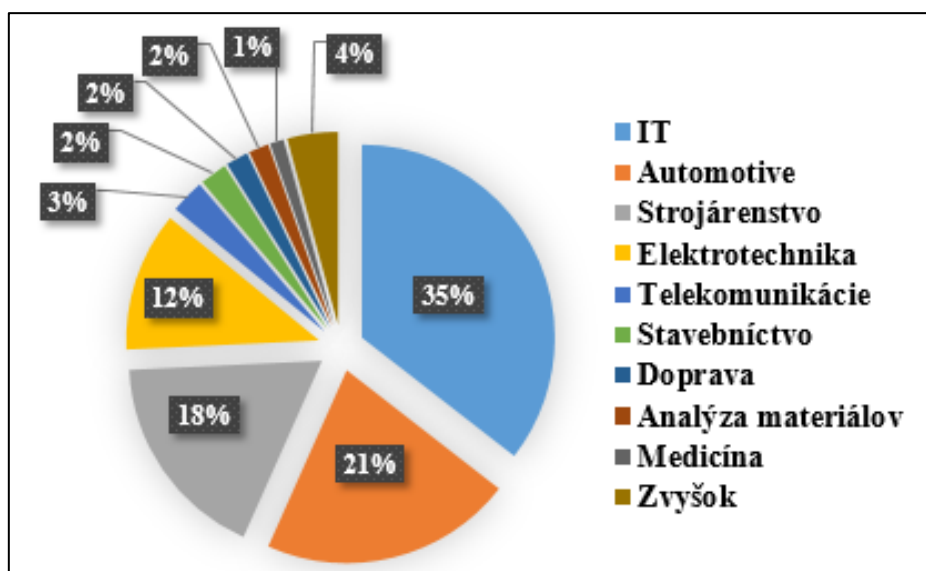
Jednoduché činnosti, úzka sortimentná skladba a malý objem výrobkov malých a stredných podnikov limituje úvahy o vybudovaní vlastných vedecko-vývojových centier, pre ktoré by bolo veľmi ťažké dosiahnuť 100% využiteľnosť najmä po ich otvorení. Vhodná alternatíva takýchto centier sú štátne a súkromné vedecko-výskumné ústavy, ktoré v súčasnosti disponujú kvalitným technickým a personálnym vybavením. Štátnym organizáciám však na druhej strane často chýbajú osobnosti s nevyhnutnými manažérskymi zručnosťami potrebnými tak pre vypracovanie širokej ponuky ako aj nadviazanie a udržanie

správneho kontaktu s potenciálnymi partnerskými podnikmi. Vybudovaná hustá sieť špičkových pracovísk na slovenských štátnych vedecko-technických inštitúciách musí byť teda doplnená kapacitou vedecko-výskumných pracovníkov s adekvátnymi manažérskymi zručnosťami.

Podľa inomatú je jednou z možností úspešnej realizácie VaV projektov v malých a stredných podnikoch kooperácia so súkromnými organizáciami, ktoré vedia uvedený nedostatok preklenúť a disponujú dostatočným počtom skúsených či už riadiacich pracovníkov, alebo aj výskumníkov s praktickými skúsenosťami pri riešení krátkodobých a dlhodobých projektov.

Tabuľka 4 Vynaložené náklady na VaV pre 9 vybraných odvetví (>100tis. Eur) v štyroch VÚC, v ktorých bolo vynaložených 83% nákladov z celkových 13,8mil Eur

Odvetvie	Bratislavský	Trenčiansky	Prešovský	Košický	Celkový súčet
IT	4 736 064€	18 523€	-	43 198	4 797 786€
Automobilové	538 946€	1 703 873€	-	13 885	2 256 703€
Strojárstvo	60 211€	463 673€	1 499 349	-	2 023 232€
Elektrotechnika	-	568 647€	25 632	786 683	1 380 962€
Telekomunikácie	283 191€	-	-	70 970	354 161€
Doprava	36 943€	50 242€	170 818	-	258 003€
Analýza materiálov	101 032€	89 248€	-	-	190 280€
Stavebníctvo	-	-	-	161 577	161 577€
Medicína	116 715€	-	-	-	116 715€
Suma	5 873 102€	2 894 206€	1 695 799€	1 076 313€	11 539 419€

Obrázok 3 Percentuálne rozdelenie nákladov podľa odvetvia

Tabuľka 5 Detailný prehľad vynaložených nákladov na VaV podľa odvetvia a kraja v roku 2016 v €

Odvetvie	BA	TN	PO	KE	ZA	TT	BB	NR	Celkový súčet
IT	4 736 064	18 523		43 198	105 878		7 096		4 910 759
Automotive	538 946	1703 873		13 885	458 928		191 423	17 429	2 924 484
Strojárstvo	60 211	463 673	1 499 349		115 661	167 855	68 338	54 698	2 429 784
Elektrotechnika		568 647	25 632	786 683	23 194	211 745			1 615 900
Telekomunikácie	283 191			70 970	22 031			17 395	393 587
Stavebníctvo				161 577			144 287	7 455€	313 319
Doprava	36 943	50 242	170 818						258 003
Analýza materiálov	101 032	89 248			43 820				234 100
Medicína	116 715				14 522	27 586			158 823
Poľnohospodárstvo	11 673					92 724		4 355	108 752
Spracovanie odpadu		72 795			22 013				94 809
Energetika	1 132			-	51 168	40 835			93 134
Chemický priemysel				83 333			9 160		92 493
Materiály	1 022		7 586			64 429			73 037
BOZP		34 216							34 216
Farmaceutický priemysel	1 247				24 652		1 851		27 750
Potravinárstvo							17 612		17 612
Lesohospodárstvo	15 460								15 460
Odevy			12 419						12 419
Šport		11 835							11 835
Marketing	3 424								3 424
Drevospracujúci priemysel						1 544			1 544
Celkový súčet	5 907 059	3 013 053	1 715 804	1 159 646	881 867	606 717	439 767	101 332	13 825 245